

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ο ΦΡΑΪ-ΚΛΑΓΚ ΚΑΙ Η ΑΨΑΡΑ

ΤΑΝ μά νέατα καιόσιανή τοῦ 1645.

Μία έπαφη πιούγα γλυπτορόπε, κατά τὰ μεσάνεχτα, κοντά στὴν ἀφιστροῦ δύζη τοῦ ποταμοῦ Μενάν, κι' ὁ μοναδικὸς ἐπιβάτης τῆς καταπλατοῦσε μὲ προφύλαξιν, φροντίζοντας νὰ τὴν κρίνῃ δῶσι παρορόπε ποὺ καλά ἀναμεσα στὴν πενὴν βλάστησι τῶν ἰδροχωρῶν φυτῶν τῆς ὄχθης.

Ο παράδειξος αὐτὸς κωπηλάτης δὲν ἔταν Σιαμαδός.

Τὸ λευκὸ καὶ κανονέο πρόσωπο του, τὸ λιγεδὸ καὶ στιβαρὸ κορύ του κι' ἡ φλόγη τῶν ἔξιτνων μετιόν του προδίνων Εὐφράτη. Ο ἀνθρώπος αὐτὸς δὲν εἰλεῖ τίποτε ἐπάνω του, ποὺ νὰ τὸν κάνῃ νὰ μοιάζῃ μὲ τοὺς καλύπτοτρούντες, καχετικοὺς καὶ κομψιμένους Σιαμαδούς.

Σὲ λιγὴ ὥρα ἡ πιούγα ἀφίσει νὰ πλησιάσῃ τὰ πρῶτα σπίτια τῆς Μπαζόγη, προτενούσης τοῦ βασιλείου τοῦ Σιάμ. Στὸ ἀντίστοιχο τοὺς, ὁ πολιούχος ἔνοιασε ἔνα παράξενο καρδιούριον καὶ χλώπασος ἀνάλαγρα. Αφρεῖ τωρὰ τὸ κοψὸν σπάσος νὰ κινάῃ ἀπάλι στὴν ἐπιφάνεια τοῦ παταρίου, κι' αὐτὸς, κρατῶντας τὸ ἔνα κοπτοῦ στὸν πλόσιο, σῶν πηδαλίου, ὑδρητοῦ τὴν πιούγα ἐντελῶς ἀδόριβα, ὡς δῶσι τὴν σταμάτην τῆς ξαφνικῆς, κούτις ἐφέντεις στὴν ἀψοῦ ποτούντος ξαφνικῆς φάστη.

Εξει, παραπόντας πειο τὸ κοπτοῦ κι' ἀρπάζοντας τὰ κλαδιά καπούς θάνατον, γιὰ νὰ συγκρατηθῇ, σφύριζε διο-τρεῖς φορὲς σινθηματιά. Επειτα, καρφώνοντας τὴν ματιά του στὸν σχοτενό κήπο, ὁ αὐτὸς προφίλαγκος διλόγραφον τοῦ ἀπ' τὸν ζύνινο φράχτη, περὶ μεγενιά.

Σὲ αὐτὴν στιγμὴν ἔνας στεναγμός λαχτάριος βγήκε ἀπὸ τὸ σφυγέο στῆθος του. Ξεχώρισε καθαρὰ μὰ κομψὴ γυναικεία στολούττα, ἡ δοιά, βγαντούτας ἀπὸ μὰ κομψὴ ξύλινη βαλίτισα, ποὺ βρισούσαν στὸ βάδος τοῦ κήπου, ἔτρεχε τῷρα πορὸς τὸ μέρος τῶν ἀσυγκράτητην πεταχτῆ.

Ο νεος τὴν δεξτήρα στὴν ἀγκαλιά του κι' ἀφοῦ φιλήθησεν μὲ λαχτάρια, ἡ νεαρὴ καπετάνια φιθίσθησε μὲ ἔστασι :

— Ήθελες, δινεψειμένη μὲν Φράϊ... Δὲν πίστενα ποτὲ μοι σὲ μᾶς τιτανία εντριγά... Κι' ἀν δὲν σ' εἶλα στὴν ἀγκαλιά μοι, μά νομαζα γιὰ δινειρο ἀπῆ τὴ γλυκεύν στιγμὴ ...

Ο Φράϊ-Κλάγκ κούπισε αὐτὴ τὴ συγκίνησι του. «Εσφίξε στὰ σιδερένια μπράτσα του μὲ περισσότερη λαχτάρια τὴν κίτρινη ἐκείνην ἐμψυχη γονιάτισα, τὴν γύλινη παθητικά στὰ λοιπά ματιά της καὶ εἰπε μὲ τρεμουλιστὴ φωνή :

— Μὰ φαντασούσοντας ποτὲ ποὺ δᾶν μποροῦσα νὰ σὲ ξεχάσω... Μήπως δὲν νοιώθω δόλοργο τὴ μεγάλη θυσία σου γιὰ μενα... Ποια μὲν ἀλλιού χορεύτια τῆς παγοδάσ τοῦ Αγρού... Βάτ νὰ δέηνται τὶς τιμές καὶ τὶς προνόμια τῆς ἐξελκτῆς θεσεώς της, γιὰ ν' ἀστόλησθησι στὸ ἀπελπισμένο μονοτάτη αὐτῆς επικίνδυνης ἀγάπης ἔναν ξένον τυχοδιώτη, σᾶν κι' ἔμενα... Μποροῦσα ιστον γάρ οὐδὲν ποτέ, γλυκάνι μὲν Αγάρα...»

Σεχάστηκαν στὶς αύωναίς τους ἐμψυχησθεσεις καὶ δὲν είδαν πῶς ἐφενγεὶς ἡ νίκητα γοργή. Κι' ἔνω τὸ προδοτικὸ τῆς καραντίνης φῶς ἀποικάσθησαν νὰ τοὺς ἔκθενται σὲ ἀπειρούς κανδινούς, ἔζαφνα κραυγές τρόμου ἀντίχρονα παφέσει, κραυγές ἀπελπισμένες, ποὺ ξητώσαν βρήκεια ...

Τρομαγμένη μὲν Αγάρα γίλησε στὰ πεταχτὰ στὸν ἀγαπημένο της, μοιραύσιμε στὴ γίλησα της μᾶς φράσα ποὺ σήμανε εὐθενία γιὰ αὐτοῦ βράδιο, καὶ τρεχάτης ἔξαφανίστηκε στὸ βάδος τοῦ κήπου.

Ο Φράϊ-Κλάγκ, σὰν ἔμεινε μόνος, δὲν ἔχασε καρδοῦ. Σπρωγμένος ἀπ' τὴν ήρωικὴν ἀπότομή καρδιά του, τραβήγη τὸ κριότο κινέζικο γυατάνι του κι' ἔτρεχε μὲ ἀφάνταστη δύομή πορὸς τὸ μέρος ἀπ' τὸ δόπιο ἀπωγόντουσαν ἡ φωνέα, λίγη βρίσιμη ποι κατοικηῖ.

Εἰδος τότε πέντε ἔξι κορελάριόρες καρποτούσις, ποὺ εἶχαν ἐπιτεθῆ ἔναν λαυτοστόλιστο Μανδαρίνο ενταπτοίδη. Εἶχαν ἐντομεταξὺν ξεκούλισαν τὸν δὲν ἀκολούθων του, οἱ δοιάς ἀντισταθμάναν μὲ αὐταπάνησι, καὶ τῷρα τέσσερες ἀπ' αὐτοὺς — οἱ ἀλλοὶ διό τοὺς εἶχαν σχοτῶντο — κανηγάσαν μὲ ἀνσατὰ τὸν ενταπτοίδη, μὲ δύλονταν στὸ νότο τὸ στοτεύοντα.

Μᾶς ἡ ἐπέισιος του Φράϊ-Κλάγκ στάθησε σωτήρια γιὰ τὸν Μανδαρίνο καὶ μοιραὶ γιὰ τοὺς καρποτούσις. Μονάχα διὸ σύδηραν ἀπ' τὸ ποντίκο τους γιαταγάνι, κι' ἀλλοὶ διό, ἐντροποί, τοβαίαν στὰ πόδια καὶ γύρησαν στοὺς μαργνούς δάμνους τοῦ ποταμοῦ Μενάν.

Ο ενταρτίδης Μανδαρίνος τότε εἰπε μὲ σοδαρή φωνή, γεμάτη ἀπὸ εὐγνωμοσύνη, στὸν ἀπροσδόκητο σωτῆρα του :

— Ξένε μοι, γιατὶ βέπτω καθαρὸ πῶς δὲν εἶσαι Σιαμαδός, ποτὲ μοι δὲν δῆλος τὴν μεγάλη ἔδουλεύσι σου... Κατόπιο μεγάλο μωτικό μὲ ἐμποδίζει νὰ σοῦ ἀποκατέψω ποιο εἴλισα... Οστόσο, πάρε αὐτὸς τὸ δαχτυλίδι... Μῆν τὸ δεῖξης σὲ κανένα... Μόνο σὲ μένα θὰ τὸ δεῖξης... «Οσο γιὰ τὸ ποσ καὶ πῶς δᾶ μὲ βρῆς, σοῦ λέγω μόνον ὅτι

[Πῶς ζγινε κυρέερητης τοῦ Σιάμ ἔνας τελμηρὸς "Ελλην"]

ἀντικρυστοῦντας ἢν τοχὸν κινδυνέψει ποτὲ ἡ ζωὴ σου ἀπὸ τὰ δικαστήρια καὶ τοὺς νόμους τοῦ Σιάμ ...

Κι' ἀφοῦ εἴτε τὰ τελευταῖα αὐτὰ μετηριούδη λόγια του, ὁ Μανδαρίνος ἐθγάλε ἔνα πολύτιμο δαχτυλίδι ἀπ' τὸ χέρι του, τὸ πέρασε στὸ δάχτυλο τοῦ πεταλήκτου Φράϊ-Κλάγκ καὶ ἔξαφανίστηκε.

Τὴν ἐπομένη τὸ βράδο ὁ Φράϊ-Κλάγκ ἔτρεχε στὸ ἴδιο μέρος, πιστὸς στὸ οατενόβιο του μὲ τὴν ἀγαπημένη του 'Αγάρα. Χίλιασε διώς δταν σὲ λίγη ὥρα, ἀντὶ νὰ φανῇ ἡ λατοειτή του, βρέθηκε ὁ ἴδιος περικινώμενός ξανινάσι μὲ δέκα στιβαρούς Σιαμαίους μετινομούς ...

Διχοὶ νὰ δύσουν καυπιὰ ἔξηγησι σὲ διαμαρτυρίες του, τὸν πετέφεραν σὲ μιὰ σκετενή φιλάση, καὶ τὸ ποσι, ἀπόντος καὶ θλιμένος, δέχτηκε στὸ κελλὶ τοῦ την ἐποπεια τοῦ μότινού του.

Σήμερα είνε ἡ τελευταῖα ημέρα τῆς ζωῆς σου, ἀποτελεσματική :

— Σήμερα σαίνεις ἡ τελευταῖα ημέρα τῆς ζωῆς σου, σύμφωνα μὲ τὸ ἔγχλητα σου, ἀλλὰ είσαι σκύλος λειτός, ξένος, καὶ γιὰ τοὺς ξένους μονάχο ὁ ἀδέντητης πατοσάρατος μας ἀποφασίζει... Ετοιμάσου νὰ ἔσῃ δημητρίου στην Μεγαλειότητα του, γιὰ τὸν διατάξιμην τὸν πατέρα της Αφάρας του, παρὰ γιὰ τὴ ζωὴ του... Καὶ μάλιστας μὲν Φράϊ-Κλάγκ μοιρωμότως :

— Γιατὶ αὐτὸς στερεῖται τὴ ζωὴ; ... Γιατὶ αὐτὸς στερεῖται τὴν ζωὴν του;

— Γιατὶ αὐτὸς στερεῖται τὴ ζωὴ; ... Γιατὶ αὐτὸς στερεῖται τὴν ζωὴν του;

— Στὸ ποράτον του αὐτὸς ὁ μότινος ἀποκρίθηκε : — Καὶ φωτιάς γιατὶ γιὰ μόλινες τὸν ἵπο ναό τους πατοσάρατος 'Αγάρα-Βάτ, ξεμαλάζοντας μὲ πλάνα λόγια την πολιούχη σερεάτη του, τὴν χορεύτην 'Αγάρα... Μά ἀνασαλίωμε τὸ καταφύγο της καὶ τῷρα βοσκεται στὰ χέρια μας... Ο θάνατος τὸν κύττασε μὲ πειραμένη καὶ τοὺς διότα...

Διχοὶ ἄλλα λόγια ὁ διστρυχής Φράϊ-Κλάγκ δέθηκε σφικτὰ πλάνα στὴν ἀγαπημένη του 'Αγάρα καὶ διδηγήθηκε στὰ ἀνάκτορα, ἀποινόντας καρφεριά τη μαρή μοιρα του. Στὸ πλευρὸ του ἤ 'Αγάρα τὸν κύττασε μὲ ἀνέχφωστη λατρεία καὶ τῷρα μοιρωμότες διαρρώς :

— Μή ψήσεσα γιὰ μένα, καλέ μων Φράϊ... Είμαι εὐτυχισμένη που σὲ γνωρίσω, ειντυχισμένη που σὲ ἀγάπησου καὶ χίλιες φορὲς ειντυχισμένη, που θὰ πεθάνω μαζί σου...

Τὰ τρεφερὰ τους λόγια γίλησαν τὴν φυσή τους καὶ τὸν ζεχανόνταν νὰ ξεχωνῦν τὴν κρίσιμη δέσι τους. Σὲ λίγο ἔφθασε ἡ συνοδεία στὰ ἀνάκτορα καὶ οἱ διὸ νεαροὶ μελιθούντας διδηγήθηκαν μπρὸς στὴν Αἴθος Μεγαλειότητα, τὸν αὐτορούσορα τοῦ Σιάμ, τὸ περίφημο στὴν ιστορία γιὰ τὴ μεγαλοφύρω του Ναοῦ Καλαό.

Μά μέντος οἱ διὸ κατάδικοι μπήκαν στὴν Αἴθοντα τοῦ Θερόντο, διντορδάτο τοῦ Ναοῦ — Καλαός — έχγαλε μᾶς κραυγὴ ὑπεράπτης καταπλήσσεις. Δίχος καθολοὶ νὰ διστάσῃ σὲ πανίσχυσης αὐτοκρίσιοι, τραβήγη αὐτὸς τὴ ζωὴ τους ἔνα βαρύτιμο μαχαρι, ἔτρεχε κοντά στὸν Φράϊ-Κλάγκ, τούνοψε τὰ δεσμά του κι' ἔπειτα τὸν πορειανό στὸν ἀντίκτονό τους :

— Στὸν νέο αὐτὸς χωράστω τὴ ζωὴ μοι... Προχθές τὸ βράδιο, καθὼς είχε βγει στὴ σηνηγμένη περιοδεία μοι, ποι τὸν κάνω τετρικά, γιὰ νὰ ἀντιληφθῶ καλύτερα τὶς ἀνάγκες τοῦ λαοῦ μοι, ἔπειτα στὸ γέροντα μίασκαρων ἱερῶν καὶ διὸ ἀπὸ τὸν ζεχανόνταν μὲ τὴ ζωὴ τους τὴν ἀφούσιο τους σὲ μένα. Θά πάθωσα κι' ἡ γέρο τὸ διό, ἀν δὲν μὲ γιλνωτες ἡ ήρωική καὶ σωτηριακή ποτεύονταν τὸν ζεχανόνταν...

Νεροκιρή σιωπή ἀπλώθηκε στὴν αἴθουσα. Ο Φράϊ-Κλάγκ, νομίζοντας δινειρό τὴ σωρὴ εκείνη, γάχτηκε μηχανικά κι' ἔδειξε σὲ δὲλους τὸ βασιλικό δαχτυλίδι.

Τότε ὁ αὐτορούσορος φώναξε στὸν ἀστυνόμο :

— Λῆσε τὸν ἀνθρώπο των αὐτονόμων, Καθὼς καὶ τὴν ματιά τους τὸν κατηγορία, τοὺς χαρίζω τὴ ζωὴ καὶ τὸν ἀπαλλάσσονταν τὸν αὐτονόμο τους...

Ο Φράϊ-Κλάγκ ἀπὸ τὴν ήμέρα ἔκεινη προσκοπούληθηκε στὴν ίδια τὴν ιτηρεσία τοῦ Σιαμάρον αὐτορούσορος καὶ μὲ τὰ σπάνια τανεματικά του χαρίσματα δὲν ἀργησε νὰ γίνη ὁ πανίσχυρος προστυπούργος τοῦ Σιάμ, ὁ πραγματικὸς κινεργενήτης τοῦ Σιάμ.

Μά δὲν λεγόταν Φράϊ-Κλάγκ ὁ δαμόνιος ἔκεινος κινηργήτης. Λεγόταν Κωνσταντίνος Γεράκης ή Γεράκιος, κι' ήταν Ελλην τῆς θεούδων στοὺς Τούρκους τότε Ελλάδος, καὶ μάλιστα Κεφαλλωνίτης!

ΓΙΑ ΤΗΝ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΤΗΣ Α. Β. Υ. ΤΗΣ ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΗΣ ΑΣΠΑΣΙΑΣ

ΧΗΡΑΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

ποιεὶς θά δημερισευθῆ στὸ «Μπεκέτο» τὰ Χριστούγεννα, τὸ «Νταϊλού Μαΐλο» τοῦ Λονδίνου ἐπρόσφερε 500 χιλιάδες δραχμῶν. Η πριγκίπισσα Ασπασία σύμων ἡρήνη. Αύτο τὸ γεγονός είνε ἀρκετὸν γιὰ νὰ καταλάβετε τὸ μέγεθος του θριάμβου του «Μπεκέτου»